

Asia: VN/23793/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa ansiopäivärahan määrän alentamista koskevasta ehdotuksesta?

Ansiopäivärahan suunniteltu leikkaus ei helpota tai nopeuta työttömäksi jääneen työnhakua millään lailla. Suuri osa työttömäksi jääneistä työllistyy nopeasti jokatapauksessa, mikäli heillä on edellytykset työn saamiseen kunnossa. Mikäli em. edellytyksiä ei ole (ammatillinen osaaminen, terveys, paikallinen työmarkkinatilanne jne.) ei työllistymistä tule tapahtumaan leikkauksen johdostakaan. Suunniteltu leikkaus asettaa työttömät eriarvoiseen asemaan jo maantieteellisen sijainnin perusteella, periferia-alueilla ei työtä ole välttämättä tarjolla riittävästi. Suunniteltu leikkaus syyllistää työttömiä työnhakijoita eikä ota huomioon työttömien yksilöllisiä valmiuksia työllistymiseen.

Lausuttavaa palkkatuetun työtä ja työssäoloehdotusta koskevasta ehdotuksesta?

Suunniteltu muutos ei millään lailla edistä työllisyyttä tai tuota säästöjä, päinvastoin se lisää kuluja KELAn ja sosiaalitoimen parissa lisääntyneenä työmääränä eri etuuspäätösten käsittelyssä kun puuttuvaa toimeentuloa haetaan asumistukina ja toimeentulotukena. Työssäoloehdon kertymisen poistaminen palkkatuetun työn osalta passivoi työttömiä, kun esityksen mukaan ei työssäoloehdotusta kerrytä palkkatuetun työhön osallistuminen, poistaa se myös yhden merkittävän motivaattorin työllistymiseen. Huomattavaa on myös työttömien työnhakijoiden osalta se, että työssäoloehdon täyttyminen ja mahdollinen ansiopäiväraha on motivoitunut työttömiä liittymään ammattiliittojen jäseneksi.

Lausuttavaa työllistämismääräyksen ja siihen liittyvän sääntelyn kumoamisesta?

Palkkatukilain uudistus kohdentaa palkkatuen käyttöä nuorten ja yli 55 vuotiaiden kohderyhmään. Työllistämismääräyksen poisto sotii suoraan uudistuksen tavoitetta vastaan. Työllistämismääräys on kohderyhmän osalta tärkeä ja usein ainoa väylä työllistymiseen ikääntyneiden työnhakijoiden osalta.

Lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevasta ehdotuksesta?

-

Lausuttavaa ehdotuksesta, joka koskee luopumista eräistä työssäoloehdotusta ja ansiopäivärahan määrää koskevista ikäsidonnoista poikkeuksista?

-

Lausuttavaa vaikutuksista kotitalouksiin?

Suunnitelluilla muutoksilla ei ole nähtävissä positiivisia vaikutuksia kotitalouksiin. Merkittävä osa työttömistä työnhakijoista kuuluu pienituloisimpaan asiakasryhmään jolla kaikki leikkaukset tuntuvat merkittävästi taloudessa. Mikäli palkkatuen käyttöä, työssäoloehdon kertymistä tai ansiopäivärahan suuruutta heikennetään on vaikutukset nähtävissä suoraan kasvaneina sosiaalietuusmenoina.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista vaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Esityksen taloudelliset vaikutukset tulevat olemaan merkityksettömiä, ei ole perusteltua olettaa että muutos lisää työllisyyttä tai nopeuttaisi ansiopäiväraajakson aikaista työllistymistä olennaisesti. Avoimille markkinoille työllistyvät työnhakijat löytävät työpaikan ilman esityksen uudistuksia, esityksen vaikutukset kohdistuvatkin kaikista vaikeimmin työllistyvään ryhmään työttömiä joille riittävä toimeentulo on jokatapauksessa turvattava muilla keinoilla.

Lausuttavaa vaikutuksista toimeenpanijoihin (ml. vaikutukset työttömyysetuuden maksajiin ja julkisen työvoimapalvelun järjestäjään)?

Palkkatuen käyttö ja sitä kautta kaikista vaikeimmin työllistettävän kohderyhmän aktivoiminen tulee olemaan entistäkin haastavampaa. Palkkatuella työllistävät järjestöt voivat joutua mukauttamaan toimintaansa ja karsimaan työllistämistä. Tulevaisuutta ajatellen tämä tarjoaa haasteita työllisyyden hoidolle ja johtaa työttömyyden kasvamiseen. Pitemmällä aikavälillä kolmannen sektorin työllistäminen loppuu tai vähenee merkittävästi.

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset yrityksiin ja muihin työnantajiin)?

-

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

Esityksen vaikutusta voidaan seurata mittaamalla palkkatuen käytön määriä, sosiaalietuuksien käyttäjämäärien kasvua, palkkatuen käyttöä avoimille markkinoille. Palkkatukityöstä kieltäytyneiden työttömien määrän lisääntymistä tarkkailemalla ja ansiopäivärahan aikana tapahtuvien työllistymisen määrien vertailua ennen muutosta tapahtuviin työllistymisiin.

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

-

Muuta lausuttavaa esityksestä?

-

Kohdennettu kysymys TE-toimistoille ja työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleville kunnille: Mikä on tilastotietoihin tai arvioon perustuva käsityksenne muutoksen taloudellisista ja muista vaikutuksista, jos palkkatuettu työ kerryttäisi kokonaisuudessaan työssäolovelvoitetta ja koulutusta vailla oleville nuorille asetettua seuraamusta?

-

Liimatainen Jani
Äänekosken katulähetys ry